

Operacijske raziskave – 3. izpit

4. september 2012

Čas pisanja je 105 minut. Možno je doseči 100 točk. Vse odgovore je treba dobro utemeljiti. Veliko uspeha!

1	
2	
3	
4	
Σ	

Sedež (2.04)

Vpisna številka

Ime in priimek

1. naloga (25 točk)

Dr. Kaczynski se ukvarja s podatkovno strukturo A , ki je zelo podobna tabeli (angl. array) celih števil. Vrednosti v posameznih celicah “tabele” A lahko beremo, ne moremo pa jih spreminjati. Elementi “tabele” A so indeksirani s celimi števili od 1 do n , kjer je $n = A.length()$ indeks zadnjega elementa “tabele” A . Edina operacija (poleg dostopanja do posameznih elementov), ki jo lahko izvajamo nad A , je $A.obrniZacetek(i)$. Če ima na začetku A naslednje vrednosti:

$$A = [a_1, \dots, a_{i-1}, a_i, a_{i+1}, \dots, a_n],$$

po klicu ukaza $A.obrniZacetek(i)$ izgleda takole:

$$A = [a_i, \dots, a_2, a_1, a_{i+1}, \dots, a_n].$$

Dr. Kaczynski se je lotil implementacije algoritmov nad to podatkovno strukturo. Najprej je seveda implementiral algoritem za urejanje:

```
1:  $n \leftarrow A.length()$ 
2: for  $i \leftarrow n \dots 2$  do
3:   for  $j \leftarrow 1 \dots i - 1$  do
4:     if  $A[j] > A[i]$  then
5:        $A.obrniZacetek(j)$ 
6:        $A.obrniZacetek(i)$ 
7:     end if
8:   end for
9: end for
```

a) Oцени časovno zahtevnost zgornjega algoritma. Upoštevaj, da se operacija $A.obrniZacetek(i)$ izvede v konstantnem času.

b) Algoritem izvedi na “tabeli” $A = [5\ 9\ 12\ 7\ 15]$. Ali deluje pravilno?

c) Napiši algoritem za urejanje, ki bo deloval pravilno. Njegova časovna zahtevnost ne sme biti slabša od časovne zahtevnosti algoritma Dr. Kaczynskega.

2. naloga (25 točk)

Žabec Rok¹ in žabica Neli živita v mlaki, na kateri plavajo lokvanjevi listi. Na enem listu sedi Rok, na drugi strani mlake pa je list, na katerem počiva Neli. Rok bi rad po listih priskakljal k Neli. Z enim skokom lahko premosti največ razdaljo d . Čisto vseeno mu je, koliko skokov naredi in koliko je skupna preskakana razdalja. Ali jo lahko obišče? Lokvanjevi listi so podani kot seznam koordinat v $\mathbb{R}^2$. Listi so majhni v primerjavi z razdaljami med njimi, zato jih lahko obravnavаш kot točke.

a) Formuliraj zgornji problem kot problem na grafih in predlagaj algoritem, s katerim ga lahko rešiš.

b) Reši problem za naslednje podatke:

$$(0, 0), (2, 1), (4, 1), (2, 4), (7, 4), (1, 6), (5, 6), (3, 8), (8, 8).$$

Rok sedi na lokvanju $(0, 0)$, Neli pa na $(8, 8)$; $d = 3$.

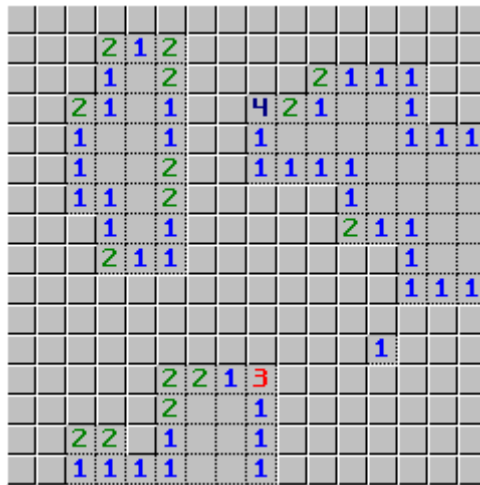
¹<http://www.youtube.com/watch?v=nUA5eqfBz7Y>

3. naloga (25 točk)

Antonio se preživlja z graviranjem na zlato. Ravnokar je dobil naročilo za graviranje dveh zelo umetelno izdelanih zaročnih prstanov. Če ne uspe izdelati prstanov v dogovorjenem času, bo moral plačati 1600 € kazni. Prstane lahko naroči pri zlatarju, ki ga je izbral naročnik. Ta zlatar bo izdelavo vsakega prstana zaračunal po 100 €, varovana dostava pa (ne glede na število prstanov) stane 200 €. Ker prstani niso čisto homogeni, je verjetnost, da graviranje uspe, le 50 %. Ves ostali material (neuspeli prstani, opilki ipd.) bo moral na koncu vrniti zlatarju (tako je določeno v pogodbi). Ker je naročilo časovno omejeno, ima časa za največ 2 naročili pri zlatarju. Koliko prstanov naj vsakič naroči, da bodo pričakovani stroški čim manjši?

4. naloga (25 točk)

Minolovec je stara Microsoftova računalniška igrice. Za tiste, ki je morda ne poznate: Dano je minsko polje v obliki kariraste mreže dimenzij $n \times m$. V njem se nahaja p min. Spodnja slika predstavlja delno odprto minsko polje, ki vsebuje $p = 40$ min:

V vsaki taki nedokončani igri je neka celica bodisi odprta bodisi zaprta. V nekaterih zaprtih celicah se nahajajo mine. V odprtih celicah so številke od 0 do 8 (številke 0 na zgornji sliki niso prikazane), ki povedo, koliko min se nahaja v okolici te celice (tj. na sosednjih 8 celicah). Za razliko od Minolovca na računalniku lahko pri nas tudi celica s številom 0 meji na zaprto celico.

Delno odprto minsko polje (levo) ima pri $p = 7$ več možnih rešitev. Dve sta prikazani na desni strani:

2	3	4		
0	0	2		
0	0	1		

⚡	⚡	⚡	⚡	
2	3	4	⚡	
0	0	2		⚡
0	0	1	⚡	

⚡	⚡	⚡		⚡
2	3	4	⚡	
0	0	2	⚡	
0	0	1		⚡

Naslednje delno odprto minsko polje pa ni veljavno (ne glede na p):

2	2	2	
0	0	2	

a) Opiši celoštevilski linearni program, ki bo povedal, ali je neko tako delno odprto minsko polje veljavno, tj. ali je možno p min postaviti na polje tako, da bo v okolici vsake odprte celice ustrezno število min.

b) Ali bi lahko s pomočjo celoštevilskega linearnega programa ugotovil, kolikšno je največje možno število min pri nekem delno odprtem polju? (Namig: Morda zadošča, če malenkost popraviš program iz prejšnje točke.)

c) Kako bi s pomočjo zgornjega celoštevilskega linearnega programa poiskal celice, ki nujno vsebujejo mino (tj. pri vseh možnih rešitvah se v tistih celicah nahajajo mine)?

Če želiš, si lahko pomagaš z oznakami:

- $\mathcal{O}$ ... množica vseh odprtih celic,
- $\mathcal{Z}$ ... množica vseh zaprtih celic,
- $N(s)$ ... množica vseh sosedov celice s .